NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2017/2303,

12. detsember 2017,

millega toetatakse massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise raames ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2118 (2013) ja Süüria keemiarelvade hävitamist käsitleva OPCW täitevnõukogu otsuse EC-M-33/DEC.1 jätkuvat rakendamist

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 31 lõiget 1,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooni (OPCW) täitevnõukogu võttis 27. septembril 2013 oma 33. istungjärgul EC-M-33 vastu otsuse Süüria keemiarelvade hävitamise kohta („otsus EC-M-33/DEC.1“).

(2) Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Julgeolekunõukogu („ÜRO Julgeolekunõukogu“) võttis 27. septembril 2013 vastu resolutsiooni 2118 (2013), millega kiidetakse heaks otsus EC-M-33/DEC.1.

(3) Euroopa Ülemkogu võttis 12. detsembril 2003 vastu massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia („strateegia“), milles toonitatakse keemiarelvade väljatöötamise, tootmise, varumise ja kasutamise keelustamise ning nende hävitamise konventsiooni ja OPCW olulist rolli keemiarelvavaba maailma loomisel.

(4) Liit viib seda strateegiat aktiivselt ellu ja rakendab selle III peatükis loetletud meetmeid, eelkõige eraldades rahalisi vahendeid konkreetsete projektide toetamiseks, mida juhivad mitmepoolsed institutsioonid, näiteks OPCW.

(5) Euroopa Liidu Nõukogu võttis 9. detsembril 2013 vastu otsuse 2013/726/ÜVJP ([1]), millega toetati selliste olukorrast ülevaateid andvate toodete koostamist, mis on seotud Süüria keemiarelvade likvideerimiseks loodud OPCW-ÜRO ühismissiooni julgeolekuga, edastades selleks OPCWle Euroopa Liidu Satelliidikeskuse (SatCen) satelliitkujutisi ja seonduvaid teabetooteid. Otsus 2013/726/ÜVJP kaotas kehtivuse 30. septembril 2015.

(6) Nõukogu võttis 30. novembril 2015 vastu otsuse (ÜVJP) 2015/2215,millega toetatakse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2235 (2015) alusel loodud OPCW ja ÜRO ühist uurimismehhanismi ([2]).

(7) OPCW tehniline sekretariaat palus 10. juulil 2017 taastada liidu satelliitkujutiste edastamise Süürias toimuvate missioonide toetamiseks. OPCW kohaselt on kõnealune teenus osutunud töötajate ohutuse ja missioonide kindla läbiviimise seisukohalt väga kasulikuks OPCW teabekogumismissiooni („teabekogumismissioon“) ja muude meeskondade (nagu deklaratsiooni hindamisrühm) lähetamisel Süüriasse.

(8) Liit on olnud tugev ja järjepidev OPCW toetaja tema volituste rakendamisel. Liidu 7. aprilli 2017. aasta avalduses sätestatakse, et liit toetab jätkuvalt OPCW jõupingutusi ja tööd, eelkõige Süürias, sealhulgas teabekogumismissiooni ning OPCW ja ÜRO ühist uurimismehhanismi seoses keemiarelvade kasutamise uurimisega.

(9) Käesoleva otsuse tehniline rakendamine tuleks teha ülesandeks OPCWle. Euroopa Liidu toetatavaid projekte saab rahastada üksnes OPCW tehnilisele sekretariaadile vabatahtlikult makstavate panuste kaudu. Need liidu makstavad panused on väga olulised selleks, et võimaldada OPCWl jätkuvalt täita asjakohastes OPCW täitevnõukogu otsustes ja ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 2118 (2013) sätestatud ülesandeid.

([1]) Nõukogu 9. detsembri 2013. aasta otsus 2013/726/ÜVJP, millega toetatakse massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamisel ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2118 (2013) ja Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooni (OPCW) täitevnõukogu otsust EC-M-33/Dec 1 (ELT L 329, 10.12.2013, lk 41).

([2]) Nõukogu 30. novembri 2015. aasta otsus (ÜVJP) 2015/2215, millega toetatakse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2235 (2015), millega luuakse Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooni ja ÜRO ühine uurimismehhanism, et teha Süüria Araabia Vabariigis kindlaks keemiarünnakute toimepanijad (ELT L 314, 1.12.2015, lk 51).

(10) Järelevalve teostamine liidu rahalise toetuse nõuetekohase kasutamise üle tuleks usaldada komisjonile,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Liit toetab OPCW meetmeid, osutades rahalist toetust seoses kuludega, mis seonduvad Süüria keemiarelvade hävitamise inspekteerimise ja kontrollimise ning põhitegevust täiendavate tegevustega, toetamaks ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2118 (2013) ja otsust EC-M-33/DEC.1 ning järgnevaid seonduvaid resolutsioone ja otsuseid.

2. Käesoleva otsusega toetatakse projekti, millega luuakse olukorrast ülevaateid andvaid tooteid, mis on seotud teabekogumismissiooni julgeolekuga, sealhulgas teevõrgustiku olukorraga, edastades selleks OPCWle SatCeni satelliidifotosid.

Projekti üksikasjalik kirjeldus on esitatud lisas.

Artikkel 2

1. Käesoleva otsuse rakendamise eest vastutab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja („kõrge esindaja“).

2. Artikli 1 lõikes 2 osutatud projekti tehniline rakendamine tehakse ülesandeks OPCWle. OPCW täidab seda ülesannet kõrge esindaja vastutusel. Sel eesmärgil lepib kõrge esindaja OPCWga kokku vajalikes korraldustes.

Artikkel 3

1. Artikli 1 lõikes 2 osutatud projekti rakendamise lähtesumma on 1 003 717,00 eurot.

2. Kulutusi, mida rahastatakse lõikes 1 sätestatud summast, hallatakse vastavalt liidu eelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja eeskirjadele.

3. Järelevalvet lõikes 1 osutatud kulude nõuetekohase haldamise üle teeb komisjon. Sel eesmärgil sõlmib komisjon OPCWga rahastamislepingu. Rahastamislepingus sätestatakse, et OPCW tagab liidu rahalise abi nähtavuse, mis vastab selle suurusele.

4. Komisjon püüab sõlmida lõikes 3 osutatud rahastamislepingu niipea kui võimalik pärast käesoleva otsuse jõustumist. Komisjon teavitab nõukogu kõigist raskustest selles protsessis ning teatab rahastamislepingu sõlmimise kuupäeva.

Artikkel 4

1. Kõrge esindaja annab nõukogule käesoleva otsuse rakendamise kohta aru, lähtudes OPCW koostatud korrapärastest aruannetest. Need aruanded on aluseks nõukogu teostatavale hindamisele.

2. Komisjon esitab nõukogule teavet artikli 1 lõikes 2 osutatud projekti rakendamise finantsaspektide kohta.

Artikkel 5

1. Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

2. Käesolev otsus kaotab kehtivuse 12 kuu möödumisel artikli 3 lõikes 3 osutatud komisjoni ja OPCW vahelise rahastamislepingu sõlmimisest või kuue kuu möödumisel otsuse jõustumisest, kui rahastamislepingut ei ole selleks ajaks sõlmitud.

Brüssel, 12. detsember 2017

Nõukogu nimel

eesistuja

S. MIKSER

LISA

1. Taust

Pärast väidetavat keemiarelvade kasutamist Damaskuse Ghouta linnaosas 2013. aasta augustis lepiti Süüria Araabia Vabariigi keemiarelvade programmi likvideerimiseks tehtavate diplomaatiliste jõupingutuste tulemusena 14. septembril 2013 Venemaa Föderatsiooni ja Ameerika Ühendriikide vahel kokku Süüria keemiarelvade likvideerimise raamistikus.

Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooni (OPCW) täitevnõukogu võttis 27. septembril 2013 vastu ajaloolise otsuse Süüria keemiarelvade hävitamise kohta („otsus EC-M-33/DEC.1“), milles sätestatakse kiirendatud kava Süüria keemiarelvade likvideerimise saavutamiseks. Süüriast sai keemiarelvade väljatöötamise, tootmise, varumise ja kasutamise keelustamise ning nende hävitamise konventsiooni ametlik osalisriik 14. oktoobril 2013. Süüria keemiarelvade likvideerimise OPCW-ÜRO ühismissioon („ühismissioon“) loodi ametlikult 16. oktoobril 2013 peamise eesmärgiga jälgida Süüria keemiarelvade programmi õigeaegset likvideerimist kõige ohutumal ja turvalisemal viisil. Liit eraldas 12 miljonit eurot spetsiaalselt loodud OPCW Süüria sihtfondile, et rahastada Süüria keemiarelvade materjalivarude täielikku hävitamist.

Ühismissiooni tulemusena eemaldati 2014. aasta augustiks koostöös Süüria valitsusega kõik Süüria poolt deklareeritud keemiarelvad ja hävitati need väljaspool Süüria territooriumi. Ühismissiooni volitused on lõppenud ja selle tegevus lõppes 30. septembril 2014. Kuid hoolimata neist jõupingutustest on tulnud jätkuvalt teateid keemiarelvade väidetava kasutamise kohta Süürias ning OPCW on jätkanud oma inspekteerimis- ja kontrollimistegevust.

OPCW peadirektor lõi 29. aprillil 2014 OPCW teabekogumismissiooni, kellele anti volitused teha kindlaks asjaolud seoses toksiliste kemikaalide väidetava kasutamisega vaenulikul eesmärgil Süüria Araabia Vabariigis. Teabekogumismissioon toetab ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 2235 (2015) loodud ühist uurimismehhanismi, et tuvastada, kes olid Süüria Araabia Vabariigis kemikaalide relvana kasutamise juhtumis toimepanijad, korraldajad, toetajad või muul viisil sellega seotud isikud. Kuna samal ajal tõstatati küsimusi seoses sellega, kas OPCW-le esitatud Süüria deklaratsioon tema keemiarelvade programmi kohta oli täielik ja korrektne, moodustas OPCW peadirektor deklaratsiooni hindamisrühmana tuntud ekspertide rühma, eesmärgiga kaasata asjaomased Süüria ametiasutused Süüria deklaratsioonis tuvastatud puuduste ja vastuolude lahendamisse. Nii deklaratsiooni hindamisrühma kui ka teabekogumismissiooni tegevus on veel käimas. OPCW missioonid Süürias jätkuvad, kuna endiselt tuleb teateid keemiarelvade väidetava kasutamise kohta ning enne meeskondade lähetamist on vaja osutada satelliidifotode alast toetust visuaalse ülevaate tagamiseks ja viia läbi julgeolekuhinnanguid.

Massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia raames on liit toetanud OPCW missioone Süürias nõukogu otsuse 2013/726/ÜVJP kaudu, millega toetatakse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2118 (2013) ja EC-M-33/DEC.1. Otsusega 2013/726/ÜVJP osutati satelliidifotode alast toetust, et anda ülevaade seoses ühismissiooni julgeolekuga, sealhulgas teevõrgustiku olukorraga, edastades selleks OPCWle Euroopa Liidu Satelliidikeskuse (SatCen) satelliidifotosid ja seonduvaid teabetooteid. SatCen osutas OPCWle satelliidifotode alast toetust kuni 30. septembrini 2015. Kõnealune teenus on teabekogumismissiooni ja muude meeskondade (nagu deklaratsiooni hindamisrühm) Süüriasse lähetamisel osutunud töötajate ohutuse ja missioonide kindla läbiviimise seisukohalt väga kasulikuks.

OPCW palus 10. juulil 2017 otsuse 2013/726/ÜVJP järelmeetmena liidu satelliidifotode alase toetuse taastamist.

2. Projekti üldised eesmärgid

Projekti üldine eesmärk on toetada Süüria Araabia Vabariigiga seotud OPCW missioone, sealhulgas teabekogumismissiooni ja deklaratsiooni hindamisrühma.

Projekti konkreetsed eesmärgid on järgmised:

— teevõrgustiku olukorra hindamine, eelkõige teetõkete ja liiklusprobleemidega piirkondade tuvastamine;

— OPCWle esitatud Süüria aruannete täpsuse kontrollimine;

— rajatiste ja tegevuskoha ümbruse hindamine;

— ülevaate parandamine kohapealsest olukorrast seoses Süüria Araabia Vabariigis tegutseva välimissiooni ja alalise missiooni julgeolekuga ning seoses külastatavate/inspekteeritavate asukohtadega.

3. Tegevuse kirjeldus

SatCenile *ad hoc* ülesannete andmine, kooskõlas nõukogu otsusega 2014/401/ÜVJP, huvi pakkuvas piirkonnas (*Area of Interest* - AOI) (huvi pakkuvad piirkonnad suveräänses Süüria riigis) ja Euroopa välisteenistuselt saadud volituste raames (sh seonduv juhtimine ja aruandlus) järgmiselt:

— satelliitluure (IMINT) ja georuumilise luure (GEOINT) tooted ja teenused, nagu on kirjeldatud SatCeni toodete ja teenuste portfellis ([1]) kriisidele reageerimiseks, olukorra hindamiseks, üksikasjalikuks analüüsiks, erandolukordade planeerimiseks ja kaardistamiseks, näiteks:

  — esmamulje aruanded (*First Impressions Reports* – FIRs) kriisiolukordadele reageerimisel;

  — lühiülevaated huvi pakkuvate asukohtade (*Location of Interest - LOI*) kohta ([2]);

  — aruanded (*Reports* - R) huvi pakkuvate asukohtade kohta, toetudes kirjeldavale tekstile, taustteabele, vektorandmetele, allikatele ning ühele või mitmele kujutisele, mis kirjeldavad objekti/rajatist ja selle ümbrust;

  — toimikud (*Dossiers* - D), milles esitatakse luureteavet sisaldavad aruandlusdokumendid LOIdest koosnevate laiemate piirkondade kohta;

  — teostatavusuuringud (*Feasibility Studies* - S), mis on vajalikud toodete eelhindamiseks;

  — georuumilistel andmetel põhinev hädaolukorras tegutsemist toetav pakett (*Geospatial Contingency Support Package* – GCSP), mis keskendub evakueerimistegevusele, kasutades esmase sisendina satelliidifotosid, taustallikaid ja võimaluse korral maastiku kohta omatavat tugiteavet;

  — fotol põhinevad kaardid (*Image Maps* - IM), mis annavad asjakohast ja ajakohastatud teavet konkreetse huvi pakkuva asukoha kohta;

  — ortofotol põhinevad kaardid (*Orthoimage Maps* - OM), mis on ruutvõrguga varustatud fotol põhinevad kaardid, sealhulgas satelliidifotod konkreetse huvi pakkuva asukoha kohta;

  — linnakaardid (*City Maps* - CMs), mis annavad täieliku, üksikasjaliku alusteabe linna kohta;

  — GIS-analüüsitehnikatel, maastiku analüüsil, linnapiirkonnas teenuste asukoha analüüsil jne põhinevate kaartide kogumikud (*Map Books* - MC);

  — üldkaardid (*Map Coverage* - MC), mis annavad täieliku, üksikasjaliku alusteabe ulatuslike alade kohta;

— OPCW välimissiooni töötajate toetamine: satelliidifotode abil loodud tooted kavandatud marsruutide jaoks (nt teid analüüsivad tooted teevõrgustiku olukorra hindamiseks);

— OPCW töötajate koolitamine SatCeni ruumides: tehnilise GEOINTi koolitus, ArcGISe tarkvara koolitus ja IMINTi toodete kasutamise koolitus. Kaaluda võib ka koolituste läbiviimist OPCW ruumides, kui see on teostatav.

SatCeni toetust pakutase kuni viie esmamulje aruande (või samaväärse panuse ([3])) kättesaadavaks tegemisega nädalas projekti kogu kestuse vältel, nagu on sätestatud punktis 8.

4. Oodatavad tulemused

Projekti oodatavad tulemused on järgmised:

— teevõrgustiku olukorra hindamise ning eelkõige teetõkete ja liiklusprobleemidega piirkondade hindamise läbiviimine;

— lähetatud inspekteerimis- ja kontrollmeeskondade suurem turvalisus teedel;

([1]) SatCeni toodete ja teenuste portfell, versioon 2.4 – 5. aprill 2017.
([2]) Huvi pakkuva asukoha tüüpiline maksimaalne geograafiline ulatus on 100 km².
([3]) SatCeni tooted on muudetud ekvivalentühikuteks, tuginedes esmamulje aruande põhjal toote loomiseks vajaliku panuse/kulu suurusele. 30. märtsi 2017. aasta teatis juhatuse liikmetele „Varasemate perioodide andmed KULUDE KATMISE kohta ja ettepanek rakendamismenetluste muutmise kohta“.

— kontrollitud Süüria aruanded;

— rajatiste ja tegevuskoha ümbruse hindamise läbiviimine;

— lähetatud inspekteerimis- ja kontrollmeeskondade suurem teadlikkus olukorrast;

— toetus deklaratsiooni hindamisrühmale ja teabekogumismissioonile;

— suurem suutlikkus hinnata konkreetseid rajatisi ja tegevuskoha ümbrust;

— OPCW töötajate tugevdatud suutlikkus kujutisi edastavate toodete kasutamisel, kujutiste andmebaaside haldamisel ja ArcGISe kasutamisel OPCW sihipäraste kujutisteanalüüsil põhinevate toodete tootmisel.

5. Projektist kasusaajad

OPCW saab kõnealusest projektist kasu visuaalse ülevaate saamisel ja julgeolekuhinnangute läbiviimisel enne meeskondade lähetamist Süüriasse.

Samuti saab projektist kasu OPCW ja ÜRO ühine uurimismehhanism, kuna see toetub teabekogumismissiooni tööle.

6. Projekti rakendusmeeskond

Meedet viib ellu OPCW koostöös Hispaanias Torrejon de Ardozis asuva SatCeniga.

Projekti rakendusmeeskond koosneb OPCW ametnikust ja SatCeni projektijuhist. Projekti rakendusmeeskond vastutab kogu projektitsükli haldamise, sealhulgas õiguslike, juhtimis-, järelevalve ja kontrolliraamistike kehtestamise, projekti tulemuste tõhusa saavutamise ning aruandluse eest.

7. Liidu nähtavus

Liidu nähtavus OPCW üritustel ja kohtumistel: eespool nimetatud tegevustele osutavates OPCW peadirektori ja täitevnõukogu aruannetes tunnustatakse liidu rahalist toetust. Kõigis projektiga seotud dokumentides esitatakse liidu lipp. Kui selline teabe esitamine võiks seada ohtu OPCW privileegid ja immuniteedid või OPCW töötajate või lõplike kasusaajate ohutuse, kehtestatakse sobiv alternatiivne kord.

8. Hinnanguline kestus

Projekti kestuseks on kavandatud 12 kuud.

9. Juhtkomitee

Selle projekti juhtkomitee koosneb Euroopa välisteenistuse ja OPCW ja SatCeni esindajatest. Juhtkomitee vaatab käesoleva otsuse rakendamise regulaarselt vähemalt iga kuue kuu tagant läbi, kasutades muu hulgas elektroonilisi kommunikatsioonivahendeid.

10. Aruandlus

OPCW esitab iga kuue kuu järel kirjeldava eduaruande, et vaadata läbi projekti tulemuste saavutamiseks tehtud edusammud. OPCW esitab lõpliku kirjeldava aruande ja finantsaruande kuue kuu jooksul pärast rakendusperioodi lõppu.